

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

לפני כב' השופט אבי גורמן

ירון סולמי

המערער

באמצעות ב"כ עו"ד תמיר סולומון

היחידה לביקורת פשיעה חמורה-מע"מ

המשיב

באמצעות ב"כ עו"ד סיון הוידה
פרקליטות מחוז תל-אביב (אזורי)

החלטה

1 לפניי בקשה לקבוע כי לנוכח הקביעות החלוטות של פסק הדין הפלילי שניתן בעניינו של המערער, 2 הוכח כי מתקיימים לגבי המערער היסודות הקבועים בסעיף 50(א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 3 (להלן: "החוק" או "חוק מע"מ") ויש לחייבו בכפל מס מכוח סעיף זה. אם תתקבל הבקשה הרי 4 שהמחלוקת שנותר לדון בה תצומצם לשאלה האם יש מקום, בנסיבות העניין ומכוח הסמכות הקבועה 5 בסעיף 100 לחוק, להפחית מכפל המס ואם כן - כמה.

6

7

העובדות ועיקרי טענות הצדדים

- 8 1. המשיבה הטילה על המערער כפל מס, מתוקף סמכותה הקבועה בסעיף 50(א) לחוק, בסך של 9 113,781,124 ₪ (להלן: "סכום כפל המס").
- 10 2. בין השנים 2012-2016 (להלן: "השנים הרלוונטיות") היה המערער בעלים של חברת נופר ולינוי 11 ניהול וייזום השקעות בע"מ (להלן: "חב' נופר ולינוי") ובעל השליטה בפועל בחברת דורן משאבי 12 אנוש בע"מ (להלן: "חב' דורן").
- 13 חב' דורן היא תאגיד כוח אדם והיא הייתה בעלת רישיון והיתר מיוחד לפי סעיפים 2 ו-10 לחוק 14 העסקת עובדים על-ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק להעסקת עובדים") בשנים 15 הרלוונטיות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

3. בעקבות ממצאי חקירה שנערכה בעניינם של המערער ושל אחרים שפעלו יחד עמו, הוגשו נגדם כתבי אישום. כנגד המערער (ואחרים) הוגש במסגרת הסדר טיעון כתב אישום מתוקן, וזאת במסגרת ת"פ (מחוזי מרכז) 14330-02-17 (להלן: "כתב האישום המתוקן").
4. כתב האישום המתוקן ייחס למערער עבירות על חוקים שונים, ובין השאר עבירות על חוק מע"מ ועל פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (לעניינינו רלוונטי בעיקר האישום השלישי שבכתב האישום המתוקן).
- בתמצית, על פי כתב האישום המתוקן, על-מנת להתגבר על הסדרים רגולטוריים שמנעו מהם את האפשרות לעסוק ולשלוט בחברות תיווך עובדים זרים לתעשיית הבנייה, המערער ומחמד אזברגה ז"ל (להלן: "אזברגה") חברו לאחר כדי להשתלט במרמה על חב' דורן, ובכך להשיא לעצמם רווחים בסכומים גבוהים מתיווך כוח אדם זר, תוך ביצוע פעולות מתוחכמות ותוך הצגת מצגים כוזבים לרשויות שונות.
- כחלק מהאמור לעיל, קשרו המערער ואחרים קשר להפצה וקידום של חשבוניות מס כוזבות, מבלי שעשו או התחייבו לעשות את העסקאות שלגביהן הוציאו את החשבוניות, הן בנוגע לסוג השירות הרשום בחשבוניות והן בנוגע לסכום הרשום בהן, בסכומים שאינם פוחתים מסך של 342,023,698 ₪ (סעיף 17 לכתב האישום המתוקן). החשבוניות הכוזבות הוצאו בצוותא חדא על-ידי המערער, אזברגה ועבד אלגני עבאס (להלן: "עבאס") על שם מספר חברות - צקר בונה הצפון לעבודות בניה ושיפוצים בע"מ; א.ד חן ניהול אחזקות בע"מ; סוניק הנדסה ובנייה בע"מ, לחב' נופר ולינוי ולחב' דורן, כמפורט בסעיפים 62-63 לכתב האישום המתוקן.
5. ביום 7.1.2018 הודה המערער (במסגרת הסדר הטיעון) בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירות שיוחסו לו.
- עיון בהכרעת הדין מלמד כי מתוך העבירות השונות בהן הורשע, הורשע המערער בביצוע העבירות הבאות לפי חוק מע"מ:

מסירת ידיעה כוזבת או מסירת דו"ח או מסמך אחר הכוללים ידיעה כאמור, לפי סעיף 117(ב) לחוק מע"מ יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ ועם סעיף 29(א) לחוק העונשין (ריבוי עבירות);

הוצאת חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור – מאות עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ ועם סעיף 29(א) לחוק העונשין;
הכנה וקיום של פנקסי חשבונות כוזבים בקשר למע"מ – מאות עבירות לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ ועם סעיף 29(א) לחוק העונשין;

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

שימוש בכל מרמה או תחבולה, לפי סעיף 117 (ב)(8) לחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(ב2)(1) לחוק מע"מ ועם סעיף 29 לחוק העונשין (ריבוי עבירות).

(ההדגשה אינה במקור)

6. במסגרת גזר הדין שניתן באותו היום (7.1.2018) תואר פועלו של המערער, בין השאר באופן הבא:

... בכדי למשוך את רווחיה של דורן לעצמם, הנאשם ואזכרה התקשרו בסדרת הסכמים, לפיהם דורן סיפקה עובדים לנופר ולינוי, וזו סיפקה לכאורה שירותי בניה לחברות בנייה. בפועל, נופר ולינוי סיפקה עובדים זרים לחברות הבנייה, במקום דורן, וההתחשבות ביניהן היוותה כסות בלבד, כדי להתחמק מהאיסור של העסקת עובדים זרים ישירות על ידי חברות הבנייה בניגוד לחוק העסקת עובדים זרים ולחוק עובדים זרים, התשנ"א – 1991.

הנאשם ואזכרה הציגו ללקוחותיה של נופר ולינוי מצג שווא לפיו הם פועלים על פי החוקים, הנהלים והתקנות, הקשורים במתן שירותי כוח אדם לעובדים זרים, ובכך קיבלו את הנחת דעתן של חברות הבנייה השונות בכדי להתקשר עמן בהסכמים מהם ירוויחו סכומי עתק. הנאשם ואזכרה ביקשו להעביר לרשותם את הכנסותיה של דורן, המהוות רכוש אסור לפי חוק איסור הלבנות הון, ולשם כך הם ביצעו פעולות ברכוש האסור. בתוך כך, נחתמו הסכמים לקבלת שירותים לכאורה והועברו כספים לעסקים שבבעלותם, תוך הטמעת הרכוש האסור במערכת החשבונאית והבנקאית הלגיטימית שלהם.

נופר ולינוי, שבשליטתו של הנאשם, נקשרה בהסכמים עם דורן וחברות אחרות לרכישת שעות עבודה של עובדים זרים אותם העסיקו דורן והחברות האחרות, במחיר קבוע שהיה נמוך מהמחיר ששילמו בפועל לעובדים הזרים (להלן: "השכר המדווח").

הנאשם קשר ביחד עם אזכרה ואחרים כדי לשלם לעובדים הזרים שבשליטתם ושהועסקו על ידם שכר גבוה מהשכר המדווח, זאת בין היתר כדי להעביר את רווחיו לנופר ולינוי וכדי להימנע מתשלומי המס על התשלומים הלא מדווחים לעובדים הזרים.

את ההפרש בין השכר המשולם ובין השכר המדווח, שילמו הנאשם ואזכרה לעובדים הזרים במזומן. כדי לשלם לעובדים הזרים שבשליטתם הם נזקקו לכספים במזומן הנאמדים בסך של מאות מיליוני ₪. במסגרת התוכנית העבריינית הוציאו הנאשם ואזכרה, ביחד עם אחרים, חשבוניות מס כוזבות לנופר ולינוי ולדורן מחברות שונות שבשליטתו של אזכרה, זאת ללא שהייתה עסקה ו/או ללא שניתנו השירותים שנרשמו בחשבוניות ו/או ללא שניתנו מלוא השירותים שניתנו בחשבוניות.

כך, בין השנים 2013-2016 הוציא הנאשם בצוותא חדא עם אחרים מאות חשבוניות מס כוזבות לנופר ולינוי בשווי 342,023,698 ₪ כולל מע"מ, ו-5 חשבוניות מס כוזבות לדורן בשווי 1,816,780 ₪ כולל מע"מ. הנאשם כלל את החשבוניות הכוזבות בספריהן של נופר ולינוי ודורן במטרה להגדיל את הוצאותיהן במרמה ולהקטין את הכנסותיהן החייבות במס.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 בתמורה לחשבוניות הכוזבות, נופר ולינוי ודורן שילמו בהמחאות ובהעברות בנקאיות
- 2 לחברות השונות שבשליטתו של אזכרגה, והכסף בגין החשבוניות הוחזר במזומן לנאשם
- 3 בניכוי עמלה בשווי המע"מ הגלום בחשבונית הכוזבת או בסכום הקרוב לכך. ...
- 4 (הציטוט מגזר הדין נעשה מטעמי נוחות בלבד, והדברים שנכתבו עולים באופן ברור מכתב
- 5 האישום המתוקן).
- 6 7. המערער נדון לשש שנות מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו), 12 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך
- 7 235,000 ₪ או 10 חודשי מאסר תמורתו, וחילוט נכסים בהתאם להסדר הטיעון אליו הגיעו
- 8 הצדדים.
- 9 8. המערער לא הגיש ערעור על פסק הדין הפלילי שניתן בעניינו, והוא הפך לחלוט.
- 10 9. במסגרת כתב האישום המתוקן הופחתו סך החשבוניות הכוזבות שיוחסו למערער, בהשוואה לאלה
- 11 שיוחסו לו בכתב האישום המקורי, בכ- 10%. לאור זאת, סכום החשבוניות בגין השית המשיב על
- 12 המערער כפל מס, גבוה במקצת מסך החשבוניות שבהוצאתן הורשע המערער.
- 13 בשים לב לגובה הרב של הסכומים ומטעמי יעילות, המשיב הודיע כי הוא מוכן להפחית מהודעת
- 14 החיוב בכפל המס שהוא הוציא, את הסכומים שלא נכללו בכתב האישום המתוקן, ולהעמיד את
- 15 החיוב בכפל המס על סך של 102,125,178 ₪ (קרן המס שבחשבוניות הכוזבות שבהוצאתן הורשע
- 16 המערער היא מחצית מסכום זה, 51,062,589 ₪).
- 17 אין בין הצדדים מחלוקת כי במתכונת זו, כל החשבוניות בגין מבקש כעת המשיב להשית על
- 18 המערער את כפל המס, כלולות בכתב האישום המתוקן וכי המערער הורשע כי הוציא אותן – כפי
- 19 שנקבע בהכרעת הדין – "מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית או את
- 20 המסמך האמור – מאות עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ
- 21 ועם סעיף 29(א) לחוק העונשין".
- 22 10. המשיב טוען כי בנסיבות אלה יש ליישם את הוראות סעיפים 42 א ו- 42 ג לפקודת הראיות [נוסח
- 23 חדש], התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות") ולקבוע כי די בממצאים שנקבעו בפסק הדין
- 24 הפלילי החלוט שניתן בעניינו של המערער, כדי לקבוע כי מתקיימים במערער היסודות הדרושים
- 25 להחלה בעניינו של סעיף 50(א) לחוק ולהשית עליו כפל מס. המשיב אינו מבקש כי יינתן בשלב זה
- 26 פסק דין בעניינו של המערער, שכן הוא מסכים לכך כי גם אם תיענה בקשתו בחיוב, לסיום
- 27 המחלוקת בין הצדדים יש עדין לבחון האם בנסיבות העניין יש מקום להפחית את כפל המס (ואם
- 28 כן, בכמה), וזאת מכוח הסמכות המסורה למשיב בהתאם לסעיף 100 לחוק.
- 29 11. המערער מבקש כי בקשת המשיב תידחה, וזאת ממספר טעמים:

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 א. המערער מבקש להישען על דברי בית המשפט הנכבד בהליך הפלילי, בסוף הכרעת הדין, במסגרתם קרא לרשויות המס, "לשקול בחיוב" להסתפק בענישה שהושתה על המערער בהליך הפלילי. מדברים אלה מבקש המערער להסיק כי אין לנקוט כנגדו בהליך מיסוי אזורי.
- 2 ב. המערער מדגיש את חלקם הדומיננטי (לטענתו) שהיה למעורבים אחרים בפרשיה, ובראשם אזכרה ז"ל, כנגדו (וכנגד אחרים) הוגש כתב אישום נפרד – ת"פ 17-02-20729 - אותו הגיש המערער לעיוני (נספח ג' להודעת הערער; להלן: "כתב האישום נגד אזכרה"). לאור זאת, המערער טוען כי השתת מלוא כפל המס על המערער, עושה עמו עוול.
- 3 ג. כאמור בהכרעת הדין, המערער הורשע בביצוע "עבירות לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(2)(3) לחוק מע"מ ועם סעיף 29(א) לחוק העונשין". סעיף 29(א) לחוק העונשין, עוסק במבצעים בצוותא. לטענת המערער, בעוד במישור הפלילי, די בביצוע בצוותא כדי להרשיע את המערער, הרי שלעניין סעיף 50(א) לחוק, אין בכך די ולא ניתן לראות במערער כמי שהוציא חשבונית מס שלא כדין.
- 4 ד. המערער מבקש כי בהתאם להוראות סעיף 42ג לפקודת הראיות, יותר לו להביא ראיות לסתור את ממצאי ההליך הפלילי, וזאת כדי למנוע עיוות דין.

15

16

דיון והכרעה

- 17 לאחר שעיינתי בבקשה, בתשובה ובתגובה, ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים אף בדיון שנערך בעניין זה, החלטתי לקבל את הבקשה, וזאת מהנימוקים שיפורטו להלן.
- 18 12. סעיף 42א(א) לפקודת הראיות קובע:
- 19 **הממצאים והמסקנות של פסק דין חלוט במשפט פלילי, המרשיע את הנאשם, יהיו קבילים במשפט אזורי כראיה לכאורה לאמור בהם אם המורשע או חליפו או מי שאחריותו נובעת מאחריות המורשע, ובכלל זה מי שחב בחובו הפסוק, הוא בעל דין במשפט האזורי.**
- 20 ההיגיון הניצב בבסיס סעיף 42א לפקודת הראיות, נשען על הרף הראייתי הגבוה יותר הנדרש בהליך פלילי, בהשוואה לרף הראייתי הנמוך יותר הנדרש בהליך אזורי. בעוד שבהליך פלילי נדרשת המאשימה להוכיח את טענותיה מעבר לכל ספק סביר, הרי שהרף הראייתי הנדרש בהליך אזורי נבחן באמת מידה של מאזן הסתברויות בלבד. כתוצאה מפער זה, אם היה די בראיות שהציגה המאשימה, כדי לשכנע מעבר לכל ספק סביר כי יש לקבוע ממצאים ומסקנות על בסיסם הורשע הנאשם, הרי שקל וחומר כי ממצאים ומסקנות אלה ראויים להיות קבילים במשפט אזורי (על כך, ראו בדברי ההסבר לתיקון מס' 2 לפקודת הראיות, מיום 15.5.72).

29

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

13. סעיף 42 לפקודת הראיות קובע את קבילות הראיות, אולם סעיף 42 אינו מסתפק בכך אלא פוסע צעד נוסף וקובע כי ככלל, מי שעניינו הוכרע כבר בפסק דין פלילי חלוט ומרשיע, אינו רשאי להביא בהליך אזרחי ראיות לסתור את הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי, למעט במקרים חריגים. ובלשון סעיף 42:

הוגשה ראייה כאמור בסעיף 42, לא יהיה המורשע או חליפו או מי שחב בחובו הפסוק רשאי להביא ראייה לסתור, או ראייה שכבר נשמעה או הוגשה במשפט הפלילי, אלא ברשות בית המשפט, מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין.

בהינתן הפער בין הרף הראייתי הגבוה במישור הפלילי לרף הנמוך יותר במישור האזרחי, ישנן הצדקות כבדות משקל המצדיקות שלא לשוב ולדון בהליך אזרחי באותם עניינים עצמם שנדונו בהליך הפלילי, אלא לקבל כראיה את הממצאים והעובדות שנקבעו בפסק דין פלילי חלוט במסגרתו הורשע הנאשם. עמד על הצדקות אלה, כבוד השופט י' עמית ברע"א 1518/15 מוסא ח'לף נ' הביטוח הלאומי ואח' (8.3.15) (להלן: "עניין ח'לף"):

הנה כי כן, "ברירת המחדל" היא כי המורשע אינו רשאי להביא ראיות לסתור או להגיש ראייה שכבר נשמעה בהליך הפלילי. כלל זה נועד לשרת מספר תכליות, בהן השאיפה למנוע חוסר סימטריה משפטית המתבטאת בהכרעות סותרות (ע"א 9057/07 אפל נ' מדינת ישראל, פסקה 31 והאסמכתאות שם (2.4.2012)), והרצון "לרכו את חומר הראיות בבית המשפט הפלילי ולא להותיר מקום להתדיינות נוספות" (ע"א 350/74 חברת מ.ל.ט. בע"מ נ' מסעוד ו-יחיאל ממז, פ"ד כט (1) 208, 218 (1974) (להלן: "עניין מ.ל.ט."); קדמי, עמ' 1570).

חשש מפני הכרעות סותרות, כמו גם יעילות דיונית, הצדיקו אפוא בעיני המחוקק את הקביעות שנחקקו בסעיפים 42 ו-42 לפקודת הראיות (על המצב שהיה עד לחקיקת סעיפים 42 ו-42 לפקודת הראיות, ראו: יעקב קדמי, על הראיות, חלק שלישי, עמ' 1549).

14. החרג הקבוע בסעיף 42 לפקודת הראיות, המתיר הבאת ראיות לסתור את ממצאי פסק הדין הפלילי, פורש בפסיקה בדרך הצמצום. כבוד השופטת (כתוארה דאז והנשיאה כיום) א' חיות קבעה בעניין זה ברע"א 9759/16 מג'די אבו מור ואח' נ' רשות המסים ואח' (7.4.2017) - כדלקמן:

מצוות המחוקק היא, אפוא, כי אין לקבל מידו של מורשע, חליפו או מי שחב בחובו הפסוק ראיות לסתור את הממצאים והמסקנות שנקבעו נגדו בפסק דין חלוט במשפט פלילי, אלא מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין. הפסיקה פירשה את החרג הקבוע בסעיף 42 לפקודה בצמצום, ונקבע כי מתן רשות להביא ראיות לסתור את ממצאי פסק הדין החלוט במשפט הפלילי תינתן למשל כאשר השתכנע בית המשפט שעלולה להיגרם "תוצאה בלתי צודקת בעליל" או כזו ה"מקפחת קיפוח קשה את הנתבע בהגנתו" (ראו: רע"א 1518/15 חלף נ' המוסד לביטוח לאומי, [פורסם בנבון] פסקה 4 (8.3.2015) והאסמכתאות שם; גבריאל הלוי תורת דיני הראיות כרך ג 790 (התשע"ג, 2013)).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

יש אפוא לפרש את הסיפא של סעיף 42 בצמצום, כך שזו תחול רק במקרה בו נדרש לסטות מן הכלל, כדי למנוע עיוות דין. בפסק הדין בעניין ח'לף עמד כבוד השופט עמית על סוג המקרים החריגים בהם יש לתת רשות להבאת ראיות לסתור:

... כפי שמורה לשון הסעיף, מקום בו השתכנע בית המשפט כי דחיית בקשה להביא ראיות סותרות תביא לעיוות דין, רשאי בית המשפט להיעתר לבקשה מטעמים שיירשמו. ההלכה פירשה חריג זה בצמצום, וכבר נקבע כי רשות זו תינתן לא בנקל ובנסיבות מיוחדות, כגון מקום בו תחושתו של השופט היושב בדין היא כי עלולה להיגרם "תוצאה בלתי צודקת בעליל" או כזו ה"מקפחת קיפוח קשה את הנתבע בהגנתו" (ראו, בין היתר, עניין מ.ל.ט., עמ' 216; קדמי, עמ' 1570-1571 והאסמכתאות שם). כך, למשל, נפסק כי אין הוראת [סעיף 42](#) חוסמת את דרכו של מורשע להעלות טענת אשם תורם ([ע"א 8684/11](#) אלקיים נ' עזבון המנוח ניב יבור, פסקה 34 והאסמכתאות שם (25.6.2014)), ובית משפט קמא מנה שורה של דוגמאות נוספות בהן ביררו בתי המשפט בקשות להבאת ראיות לסתור, כגון מקום בו ההרשעה ניתנה בשל אי התייצבות או כשמתעורר חשש שמא ההודאה ניתנה במסגרת קנוניה וכד' (פסקה 19 לפסק דינו של בית משפט קמא).

בהמשך דבריו שם, מזהיר כבוד השופט עמית, ממצב בו: מדובר אפוא בניסיון של המבקש לפתוח מחדש שאלות שהוכרעו בהליך הפלילי, בבחינת "משפט חוזר" במסגרת ההליך האזרחי, והיעתרות לבקשתו משמעה ריקון הכלל הקבוע [בסעיף 42](#) לפקודה מתוכן.

באופן דומה, קבעה כבוד השופטת ע' ברון בע"א 6267/14 עודד גולד נ' מנהל מע"מ תל אביב, בפסקה 10 לפסק דינה, כי הרשות להבאת ראיות לסתור, תינתן רק במקרים החריגים המתאימים, שכן:

הטעם לכך הוא שאם רשות כאמור תינתן ביד רחבה, נימצא מחטיאים את העיקר, והוא חיסכון בעלויות בנוגע לעניינים שכבר הוכרעו וריכוז חומר הראיות בהליך התדיינות אחד, שעה שכבר ניתנה לנתבע שעתו בפני בית המשפט.

15. ההסדר הקבוע בפקודת הראיות, חל הן כאשר ההרשעה נקבעה לאחר שמיעת ראיות והן כאשר היא נקבעה כתוצאה מהודאתו של הנאשם במסגרת הסדר טיעון. עמד על כך כבוד הנשיא (בדימוס) מ' שמגר, בע"א 71/85 אריה חברה לביטוח נ' סילביה בוחבוט (5.11.1987), בפסקה 4:

אם נגרוס, כי בפסק-דין מרשיע, המבוסס על הודאת נאשם בעובדות כתב האישום, אין "ממצאים" במובנו של [סעיף 42](#), תיווצר בכך הגבלה בלתי סבירה על משמעותו של [סעיף 42](#), המנתקת את הזיקה בין ההליך הפלילי להליך האזרחי המקביל, דווקא במקרים בהם הזיקה היא ההגיונית ביותר, היינו, כאשר הנאשם-הנתבע מודה בעובדות המיוחסות לו. צמצום תחומי של התיקון לדיני הראיות, שהוסיף את [סעיף 42](#) (חוק לתיקון [פקודת הראיות](#) (מס' 2), תשל"ג-1973), אינו עולה מן החוק

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1 ואינו מוצדק עניינית. ... דעתי היא, על-כן, כי אין לפרש את המונח "ממצאים" בסעיף 42א(א) באופן
2 צר ככולל אך ורק מימצאים שקבע בית המשפט לאחר גביית ראיות. סבורני, כי המונח "ממצאים"
3 חובק גם את עובדות כתב האישום שהנאשם הודה בהן. אלה כאלה יהיו קבילים במשפט האזרחי
4 כראיה לכאורה לאמור בהם.

5 16. לאחר שהוצבה המסגרת החקיקתית והאופן בו פורשה היא בפסיקה, אפנה לבחון את טענות
6 הצדדים בנסיבות המקרה דנן.

7 17. סעיף 50(א) לחוק מע"מ, מכוחו הושת על המערער כפל המס, קובע:
8 אדם שאינו רשאי לפי סעיף 47 להוציא חשבונית מס, והוציא חשבונית מס או הוציא מסמך
9 הנחזה כחשבונית מס אף אם חסרים בו פרטים הנדרשים לעניין חשבונית מס, יהיה חייב
10 בתשלום כפל המס המצויין בחשבונית או המשתמע ממנה.

11 סעיף 47 לחוק קובע, כי: "עוסק מורשה רשאי להוציא לגבי עסקה חייבת במס חשבונית מס ..."
12 ומכלל הן ניתן כמובן לשמוע לאו – ולפיו מי שלא עשה עסקה חייבת במס – אינו רשאי להוציא
13 חשבונית מס.

14 דומה כי לא יכולה להיות מחלוקת כי בפסק הדין הפלילי נקבע כי המערער הוציא חשבוניות מס,
15 על אף שלא היה רשאי לעשות כן. כך, בפסק הדין הפלילי החלוט שניתן בעניינו, הורשע המערער,
16 בין השאר, ב-

17 הוצאת חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה
18 שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור – מאות עבירות לפי סעיף 117(ב)(3)
19 לחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ ועם סעיף 29(א) לחוק העונשין.

20 (מתוך הכרעת הדין, עמ' 57 לפרוטוקול הדיון בת"פ 17-02-14330)

21 עבירה לפי סעיף 117(ב)(3) לחוק מע"מ, עוסקת במי ש-

22 הוציא חשבונית מס או מסמך הנחזה כחשבונית מס, מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה
23 שלגביה הוציא את החשבונית או את המסמך האמור.

24 בסעיף 117(ב)(3), אשר גם בביצוע עבירות לפיו הורשע המערער, נקבע רף ענישה גבוה, כאשר
25 העבירה בוצעה בנסיבות מחמירות. סעיף 29(א) לחוק העונשין, ענינו במי שביצע את העבירות
26 בצוותא עם אחרים, והוא קובע כי גם "מבצע בצוותא" נחשב כ"מבצע" – כפי שנקבע כאמור
27 בעניינו של המערער.

28 שילוב של עבירות אלה, אינו מותיר כל ספק כי בפסק הדין הפלילי נקבע כי המערער הוציא
29 חשבוניות כוזבות - "מבלי שעשה או התחייב לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 במצב דברים זה, אין ספק כי המערער לא היה "רשאי לפי סעיף 47 להוציא חשבונית מס" – כלשונו
2 של סעיף 50(א) לחוק – כך שמתקיימים לגביו היסודות הקבועים בסעיף זה. יוצא אפוא כי
3 מממצאי פסק הדין הפלילי, נובע כי מתקיימים היסודות של סעיף 50(א) לחוק וכי יש לחייבו לכן
4 בכפל המס כהוראת הסעיף.
- 5 18. המערער טען, בשפה רפה, כי מבצע בצוותא, הנחשב כמי ש-"הוציא חשבונית" לעניין ההוראות
6 הפליליות שבחוק מע"מ, לא ייחשב כמי ש-"הוציא חשבונית" לעניין סעיף 50(א) לחוק.
7 אין בידי לקבל טענה זו, אשר לא הוצג לצידה נימוק של ממש. כדרכה של חקיקה פלילית, הרף
8 המוצב במסגרת גבוה יותר מהרף הקבוע במסגרת חקיקה אזרחית. אם לעניין הוראה פלילית
9 [סעיף 117(ב)(3) לחוק] נקבע כי המערער "הוציא חשבונית", קל וחומר שיש לראות בו כמי ש-
10 "הוציא חשבונית" לעניין הוראה העוסקת בסנקציה אזרחית [סעיף 50(א) לחוק].
- 11 19. המערער טען כי מקומו בפרשייה העבריינית היה שולי, וכי אזכרה (המנוח) היה הגורם
12 הדומיננטי. לאור זאת סבור המערער כי אין זה ראוי להשית עליו את כל כפל המס.
13 ראשית אציין כי עיון בכתב האישום המתוקן וכן בכתב האישום שהוגש נגד אזכרה, אינו מותיר
14 ספק כי המערער היה גורם משמעותי למדיי בפרשייה וכי אין לייחס לו תפקיד שולי. בשני כתבי
15 האישום מיוחסת הוצאת החשבוניות הכוזבות, למערער, אזכרה ועבאס, וזאת תוך הסתייעות אף
16 באחרים (לשם השוואה, ראו סעיפים 62 ו-63 לכתב האישום המתוקן, וסעיפים 61 ו-62 לכתב
17 האישום שהוגש נגד אזכרה). כמו כן אציין כי המשיב מסר כי גם לעבאס הוצאה דרישת כפל מס
18 (כך שבשים לב לכך שאזכרה הלך לעולמו, הרי שאין לפנינו אכיפה בדרנית כלפי המערער), וכי
19 בכל מקרה התחייב המשיב כי לא יגבה יותר מפעם אחת את רכיב כפל המס.
- 20 אלא שלעניין הבקשה שלפניי, לא בכך העיקר. אני מוצא כי יש ממש בדברי המשיב לפיהם, מקומן
21 של טענות אלה שהעלה המערער יהיה בשלב הבא של הדיון, כאשר נפנה לבחון את האפשרות
22 ליישם בעניינו של המערער את הוראות סעיף 100 לחוק, המקנה למשיב סמכות, מטעמים
23 מיוחדים, לבטל את כפל המס. במסגרת זו, יהיה מקום לבחון את התמונה הכללית העולה ממכלול
24 הפעילות העבריינית המשתקפת מכתבי האישום השונים שהוגשו כנגד כל הגורמים המעורבים,
25 ולשקול האם יש לכך השלכה לעניין הפעלת הסמכות הקבועה בסעיף 100 לחוק. טענות אלה אינן
26 רלוונטיות לכך שלאור ממצאי פסק הדין הפלילי, יש לקבוע כי חלים היסודות הקבועים בסעיף
27 50(א) לחוק. משנקבע בפסק הדין הפלילי כי המערער הוציא חשבוניות – "מבלי שעשה או התחייב
28 לעשות עסקה שלגביה הוציא את החשבונית", אין ספק כי חלים היסודות הקבועים בסעיף 50(א)
29 לחוק ולכן צדק המשיב כשיישם את הוראות סעיף זה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 19-04-55829 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

20. המערער מבקש להסתמך על דברים שנכתבו בסוף הכרעת הדין, אלא שאין הוא מדייק בדברים.
- בהכרעת הדין, קרא בית המשפט הנכבד לרשות המסים להפעיל את שיקול דעתה, המסור לה כחוק, ולבחון האם יש להטיל על המערער מס במישור האזרחי או שניתן להסתפק במה שהושת עליו במסגרת ההליך הפלילי. המשיב הפעיל את שיקול דעתו, וקבע כי יש להטיל מס כפי שקבע.
- בכך לא פעל המשיב בניגוד לאמור בהכרעת הדין. יתירה מזו וכפי שנאמר לעיל, המקום לשקול האם יש להקל עם המערער אם לאו, מקומו – כפי שטוען בצדק המשיב, הוא במסגרת סמכות המשיב מכוח סעיף 100 לחוק, ולא לגבי עצם החבות במס [זהו היחס בין הסעיפים שקבע המחוקק: סעיף 50(א) לחוק קובע את החבות בכפל המס (המורכב כידוע מקרן המס ומהכפל), ואילו סעיף 100 לחוק קבע את הסמכות לביטול כפל המס].
21. המערער ביקש כי אאפשר לו להביא ראיות לסתור את ממצאי פסק הדין הפלילי, וזאת מכוח סעיף 42 לפקודת הראיות. אין בידי לקבל בקשה זו.
- כפי שנקבע בפסיקה שנזכרה לעיל, היענות לבקשה כזו תיעשה במקרים חריגים בלבד. כבוד השופט עמית ציין לדוגמה בעניין ח'לף מקרים בהם יותר להביא ראיות סותרות:
- כגון מקום בו ההרשעה ניתנה בשל אי התייצבות או כשמתעורר חשש שמא ההודאה ניתנה במסגרת קנוניה וכד'.
- אלה הם דוגמאות לסוגי המקרים בהם מתעורר החשש לעיוות דין, והם או דומיהם, אינם קיימים במקרה שלפניי. המערער היה מיוצג בהליך הפלילי, ולא הוצגה בפניי כל ראיה המלמדת כי הודאתו במסגרת הסדר הטיעון, הושגה בדרך בלתי ראויה. יתירה מזו, כפי שמלמד עיון בעמ' 64 לפרוטוקול ההליך הפלילי שהוגש לעיוני (נספח 4 לבקשת המשיב), הובא מראש לידיעת המערער ובא כוחו, כי אין בסיום ההליך הפלילי במסגרת הסדר הטיעון, כדי להביא לביטול הליך השומה האזרחי (גם אם הדבר לא היה מובא לידיעתו, חובה היה עליו לדעת כי כך הם פני הדברים – הליך פלילי לחוד ושומה אזרחית לחוד). כך או אחרת, המערער לא הציג כל ראיה ממנה ניתן ללמוד כי נפל פגם בהרשעתו בהליך הפלילי וכי הסתמכות על ממצאי ההליך הפלילי תגרום לעיוות דין.
- למעשה מה שמבקש כיום המערער לעשות, זה לשוב לאותם עניינים ממש שנדונו והוכרעו בהליך הפלילי ולקיים בעניינם מעין משפט חוזר, במסגרתו ינסה להוכיח כי הוא לא עשה את מה שנקבע בהכרעת הדין כי הוא ביצע. בהכרעת הדין נקבע כי המערער הוציא את החשבוניות הכוזבות נשוא הודעת כפל המס, וכעת מבקש המערער להוכיח כי לא הוא שהוציא את החשבוניות. בהתאם להוראות החוק והפסיקה, אין לכך מקום. זהו בדיוק המצב אותו ביקשו הוראות פקודת הראיות שנסקרו לעיל למנוע, ולכן דין בקשה זו של המערער להידחות.

סוף דבר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 55829-04-19 סולמי נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1

2 22. לאור כל האמור לעיל, אני מקבל את בקשת המשיב וקובע כי לנוכח הקביעות החלוטות של פסק

3 הדין הפלילי שניתן בעניינו של המערער, הוכח כי יש לחייב את המערער בכפל מס בהתאם

4 להוראות סעיף 50(א) לחוק, כפי שקבע המשיב.

5 23. לאור האמור, המשך הדיון יתמקד בשאלה האם יש מקום, בנסיבות העניין ומכוח הסמכות הקבועה

6 בסעיף 100 לחוק, להפחית מכפל המס, ואם כן - בכמה.

7

8

9

10 המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

11 ניתן לפרסם את ההחלטה.

12

13 ניתנה היום, כ"ג אייר תש"פ, 17 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

14

אבי גורמן, שופט

15

16